

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap, hétfőn és ünnep után is.
Előfizetési árak:
Helyben egy hónapra 1 kor., negyedévre 3, fél évre 6, egész évre 12 kor.
Vidéken: egy hónapra 1 kor., 20 fill., 1/2 évre 3 kor. 60 fill., 1/2 évre 7 kor., 1 évre 14 kor.
Egyes szám ára 4 fillér (2 kr.).

Főszerkesztő: BARTÓK LAJOS.
Felelős szerkesztő: ÉRCSOKALYI FÉNYES LÁSZLÓ.
Kiadótulajdonos:
WERBŐCZY KÖNYVNYOMDA R.-TÁRSASÁG.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. ker., Vármegye-utca 11—13.
TELEFON.
Apro hirdetések ára: egy szó 2 fill., vastagabb betűvel 4 fill.
Hirdetések nonpareille számítással, díjszabás szerint.

Hütlenné hitelezők.

Még néhány évvel ezelőtt, a mikor béke volt az egész világon és szinte örültünk neki, hogy ha valamely exotikus néptörzs nyugtalanodása tarkította a közgazdasági rovatok unalmasan egyhangú jelentéseit, — jó dolga volt szegény Magyarországnak. A békés állapotok és az államok fejlett ipara megteremtette azok jólétét és pénzboldogságot.

Még pár év előtt egész Amerika és Európának néhány országa, így: különösen Angolország és Németország úgy elhíztak, hogy csak hogy meg nem fulladtak saját pénzboldogságukban. Amerikában vala, mint a jelzett országokban az ipar olyannyira ki van fejlődve, a termelés mennyisége és a kivitel oly nagyarányú, hogy bármily csekély haszon is mellett az azokba ömlő pénz annyira fölhalmozódott, hogy azt az új-világ és a kontinens jelzett országai, saját országukban felhasználni, értékesíteni, kamatoztatni már képesek alig voltak. Az ipart tovább fejleszteni már nem lehetett, mert az ipartermékek értékesítése már a legnagyobb akadályokba ütközött. E mellett Európa többi országának élettereje is mindinkább erősebben lüktetett. Azokban is és így főleg Magyarországon kezdtek belátni azt, hogy a szorgalmas munkával lehet kicsiből nagyot teremteni, kisiparból nagyobbat.

Az iparfejlesztésnek szüksége nálunk annyira átment a köztudatba, hogy a közönség szívesen fektette tőkéjét iparvállalatok részvényeibe. Maga az állam nagyszabású közlekedési politikájával a vasuti hálózatot óriás mértékben kifejlesztette. Mindezen vállalatok sikerültek. A keletkezett gyáripar haszonnal járt. Az állam közlekedési politikája munkát adott a vasgyáraknak és gépeink versenyeznek a külföldi gépgyárak

legjobb alkotásaival. Mindehhez azonban pénzünk kevés volt, a mi volt, természetesen drága volt. Elmentünk tehát a közelebbi és távolabbi szomszédokhoz, kik majd megfulltak a saját zsirjukban (mert volt olyan idő, a mikor pénzüket otthon 1, mondd »egy« %-ra nem tudták biztosan hasznosítani) és felhívtuk a figyelmüket fel lendülő országunkra, a hol a pénzt jól lehet befektetni. Mi a 6%-os pénzt se drágáljuk. Sokáig a külföldet édesgetni nem kellett. Örült, hogy fölösleges pénzének egy részét leadhatja. A haszonnal járó gyáripar és vasuti vállalkozások bizalmat keltettek a külföldben és szívesen hozta el hozzánk pénze fölöslegének egy részét. Eleget dolgoztunk már eddig, — így gondolkodtak — hadd dolgozzék most Magyarország. Pénzünk biztosan van elhelyezve és jól fog kamatozni. Mert ez a két főpont vezérli a pénz embereit.

Magyarország áldott jó ország. Elfogadta a drága segítséget. Az állam óriási befektetéseihez, még óriásibb adósságokat vett magára. Arany és nem aranyjárdék papirjai után, az azokat jegyző külföld 5—6 százalék évi hasznót kapott, magániparvállalatok még nagyobb haszonhoz jutatták a külföldet. A beözönlő pénz bősége maga után vonta a következményeket. Ujabb és újabb befektetések váltak szükségessé. A gazda, hogy fokozza földjének termelőképességét, mérhetetlenül megterhelte birtokát. Az intenzív gazdálkodás berendezéséhez pénz kell. Az építkezési ipar óriási lendületet vett. A külföld milliárdokat fektetett zálogleveleinkbe. És nem csaldott bennünk. Szorgalmasan dolgoztunk, fizettük a kamatokat és törlesztettük a kölcsöntőkét is. Oka tehát a külföldnek nem volt velünk perfid módon járni el. Mégis Amerika elvonta a tőkét és a

spanyol-amerikai háboruba fektette, Anglia elvonta és Dél-Afrikába vitte, Németország elvitte Kinába.

A nagy tőke ezen elvonása nekik momentán kárt nem okozott, de nálunk óriási reakciót szült. Ugy az ipari, mint a kereskedelmi vállalkozások pénzhiányában egyszerre csaknem megszűntek, a forgalom a minimumra redukálódott. Majdnem általános válság állott be. De állunk, megfogyva bár, törvenem. Nagy tanúságot vonhatunk le a lezajlott eseményekből. Hütlenné hitelezőink egyenkint kudarcot vallanak.

Kapzsiságuktól elvakulva, nagyszabású, de kalandos vállalatokba bocsátkoztak. Nemsokára be fogják látni hibájukat. Ingatagságánál fogva kétesértékű pénzüket megint hozzánk fogják akarni hozni — kamatoztatni, mert mi áldott jó bolondok vagyunk, könnyen feledünk és könnyen meghocsátunk. Könnyen ne fogadjuk el a hütlenné hitelezők kétes értékű segítségét, nehogy újra póruljárjunk. Igyekezzünk magunkat a külföldtől emancipálni, saját erőnkkel megélni, az ipart fokozatosan és lehetőleg önerőnkkel fejleszteni. Annak piacot teremteni. Így fogjuk kifizethetni mérhetetlen adósságunkat és többé nem fognak válságba sodorhatni hütlenné hitelezők kalandos vállalkozásai. Így lesz önálló szellemű Magyarország polgárság. Anyagi függetlensége, melyet saját szorgalmának és a helyes kereskedelmi és gazdasági politikának köszönhet, meg fogja hozni az eszmélkedést egyéni és politikai függetlensége iránt is. És Magyarország csak ily erős polgárokkal lesz polgárosult állam.

A. G.

Budapest, július 16.

Incompatibilitás. Hosszu egy szó, melyet magyarul úgy fejeznek ki, hogy *összeférhetetlenség*. A modern közéleti használat ezt a rémszót úgy latin, mint magyar kifejezésében általánosan ismertté tette,

különösen parlamenti vonatkozásokban, a mikor valamely képviselő azt mondja, hogy „összeférhetetlen”, a mi persze nem személyére, hanem állására vonatkozik. Ezuttal hadd pihenjenek tisztelt honatyáink, nem zavarjuk őket holmi incompatibilitási eset bejelentésével. De meg akarjuk említeni, hogy a kereskedelmi törvényben ki kellene mondani a részvénytársaságok igazgatósági tagjainak incompatibilitását. Ezzel a kérdéssel foglalkozik most dr. Hodossy Lajos „Az értéktőzsde pangásának okairól és orvoslásáról” szóló szövegében, határozottan a mellett érvelvén, hogy nem volna megengedhető, hogy valamely igazgatóságnak tagja más részvénytársaságnál is igazgatósági tagként szerepeljen; elhiszi ugyan, hogy azok az urak, kik több részvénytársaság igazgatóságának tagjai, mindnyájan zseniális emberek, de azért mégis elfoghatatlan, hogy egy és ugyanazon ember több ilyen állásnak és az ezekből folyó kötelességeknek lelkiismeretesen hogyan tehet eleget, mikor e mellett a megrongált testi szervezete évenként a Rivierára, vagy más helyre, esetleg a Tátrába hajtja, hogy pihenjen. A mai viszonyok közt a részvénytársaságok igazgatósági állásainak legtöbbször a semmittevéért honorálják, a mely körülmény lelkesedést szül és irigységet kelt. Mig egyesek duskálnak az állásokban és jövedelmekben, addig a sok tehetőség egyáltalában nem érvényesülhet, nem boldogulhat. Elzárják előle a teret, a levegőt és úgy kénytelen járni, mint az az élő lény, a melytől a levegőt elvonjuk; egy ideig teng, míg el nem pusztul. Érdemes volna ezzel a kérdéssel is behatóan foglalkozni az illetékes köröknek, még pedig mielőbb, mert a pénzügyi téren is nagyon sok már a szellemi proletár. Ez a proletárizmus pedig igen veszedelmes; holott, ha a becsületes munkára tere nyílik, sok hasznosat és üdvöset tudna és birna is teremteni.

Telepítési akció. A földmívelési minisztérium az ősszel törvényjavaslattal szándékozik a képviselőház elé lépni, a melylyel a telepítési politikát szélesebb alpra kívánja helyezni. Most arról értesülünk, hogy a földmívelési kormány e hó 13-án a kisküküllőmegyei *Bun* községből 310.000 koronáért birtokot vásárolt, a mely igen almas a telepítésre nemzeti czéltól is, mert a nyelvhatáron fekszik. Közvetlen szomszédja Udvarhely megye székely községeinek, szomszédja Fejéregyházának, hol a gróf Haller-birtok szintén eladó és közel fekszik Szederjes községhez, hol egy középirtok szintén vevőre

vár. Egyszóval azon a területen jelentékeny telepítési akcióra nyílik alkalom és a földmívelési kormány ezen a ponton igen szép sikereket érhet el a telepítési eszme megszilárdítása s gazdasági és nemzeti eredményeinek bebizonyítása által.

Főispánváltás Torontálban.

Különféle alakban forgott a nyilvánosság előtt az a hír, hogy Torontál-megye főispánja, Rónay Jenő, megválik főispáni székétől, a melyet közel másfél évtized óta tölt be. A híreket a czáfoló gép mindannyiszor agyonczáfolta. Holott jó forrásból értesülünk, hogy Rónay Jenő igenis megy, miután lemondása és távozása immár véglegesen befejezett dolog. A becske-reki főispáni rezidenciában már készülődnek a kiköltözésre s a közeli napokban publikálva lesz a „Hivatalos Közlöny”-ben a főispánváltás. Rónay Jenő, mint értesülünk, egyelőre kiszombori birtokára vonul vissza.

A jövő évi költségvetés. A pénzügyminisztériumba már beérkezett az anyag egy része arra, hogy a jövő esztendőre való állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot elkészíthessék. A törvényjavaslatot ugyanis a kormány már az ősszel a képviselőház elé akarja terjeszteni s mint értesülünk, le akarja tárgyalni. A pénzügyminisztériumban most rendezik a beérkezett anyagot s e hó második felében már megkezdik az általános költségvetés összeállítását.

Interpellációk az őszi ülészakon. Az őszi ülészaknak mindjárt a legelején több interpelláció fog elhangzani a függetlenségi párt részéről. Mint értesülünk, Hentaller Lajos a német színészek legutóbbi vendégszeplése tárgyában intéz majd egy interpellációt a belügyminiszterhez, egy másik pedig a bécsiek „Ofen-Pesth” című levelezése tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez.

SZÉKESFŐVÁROSI ÜGYEK.

× **A házaló-üzlet rendje.** A székesfőváros vásárosnokainak az igazgatósága a következőkről értesíti a járva-keelve árusítókat, vagyis házalókat:

Éretlen gyümölcsöt „befőzni” való

gyümölcs” czimen árusítani tilos. Csakia érett és ehető gyümölcsöt szabad árusítani.

Az árukat nyomtatott, beírt papírosba, vagy újságpapírosba göngyölni tilos. Erre a czélre tiszta csomagoló papírost kell használni.

Kösterületeket, utcákat és tereket gyümölcshulladékkal, vagy más egyéb-ből beszennyezni tilos.

Az áruk betakarására a testen hordó ruhadarabokat nem szabad használni, hanem csak vizálló, vagy mosható takarókat.

Azokat, a kik ezeket a rendelkezéseket meg nem tartják, szigorúan büntetik.

× **A közúti vasutak szolgálati utasítása.** A kereskedelemügyi miniszter a ma érkezett leiratában felhívja a főváros hatóságát, hogy a közúti vasúti statutumot sürgősen szüvegeztesse meg.

× **A budai szabályozás revíziója.** Halnos János polgármester, a Del Medico-féle interpelláció folytán elrendelte, hogy a budai város-szabályozás revízió alá vétessék. A mérnöki hivatal, a mely az utasítást kapta, most azt jelenti a polgármesternek, hogy a munkálatok serényen folynak, de ez olyan nagy művelet, hogy csak a jövő év elejére készülhet el. A mérnöki hivatal a kitűzött határidő meghosszabbítását kéri, nehogy megsürgetésnek legyen kitéve.

A Sipido-háború.

Rettentően harcias idők járnak, az egész világ háboruskodik. Délen a búrok vitézsége, Keleten a kínaiak mézárálása fojtja vissza léleketünket. Nemsokára azonban felesleges lesz más világrészekbe menni hadi szenzációkért, Meg lesz ennek a vén Európának a maga saját külön háboruja, a mely szintén elég anyagot fog szolgáltatni, helyesebben alkalmat fog nyújtani a távirati irodáknak, hamis és czélzatos sürgönyök gyártására.

Az új háborúnak ismét Angolország a középpontja. John Bull egyszerre két országnak, Franciaországnak és Belgiumnak üzenete meg a háborút, a melyben nem dum-dum lövegekkel és egyéb gyilkos szerszámokkal fognak

ugyan hadakozni, hanem azért a harc kimenetele mégis elég veszedelmessé válhatik.

A hadüzenet oka Sipido, a kit a belga esküdtsek felmentett és Franciaország mint szökevényt befogadott. Az angolok haragja tehát nem éppen indokolatlan, mert végre is a walesi herceg merénylőjét minden büntetés alól felmenteni és befogadni nem éppen felel meg a nemzetközi udvariasságnak.

Az angol sajtó tehát e felett való megbotránkozásában mozgalmat indított meg, a melynek czélja a francziákat és belgákat közgazdaságilag megleczkéztetni, Ez a háború tehát nyomdafestékkel és papirosgolyókkal fog folyni s köztudomásu, hogy e két hadiszernek pusztítása is rettenetes lehet.

Az első csatározások már meg is kezdődtek. Kiadták a jelszót, hogy a francia és belga lovakat ki kell zárni az angol versenyekből. Ez más szóval, vagyis hadi nyelven annyit jelent, hogy első sorban a két ország sportklubjait kell kiéheztetni s letelenné kell tenni, hogy angol pénz akár Franciaországba, akár Belgiumba vándoroljon a totalizátor útján. Nem kis dolog ez. Nincs annál nagyobb kín, mint mikor a sportférfiut kizárják valamely turfról. Van ebben az anyagi veszteségen kívül bosszantás, sőt egy kis megalázás is. A sportemberek tudniillik nagyon érzékenyek s halálos ítéletüket is szívesebben veszik a bojkottnál.

Azután ki akarják mondani a lapok Angolországgal, hogy az angol közönség nem látogatja a párisi kiállítást és a belga fürdőket. Hiszen ha az angolok nem szórának olyan tele marokkal a pénzt, Páris is, Ostende is szívesen lemondanának a hozzájuk való szerencséről. De így bizony elég csapás volna ugy a francziákra, mint a belgákra, ha a fentebbi értelemben megindult háború nagyobb mérveket öltene.

Most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogyan lőnek vissza a francziák és a belgák. Mind a két nép félti a zsebet, akárcsak a függetlenségét. S jól tudják, hogy ha rosszul védekeznek, még keményebb lövegek röpülnek majd át a Calais-csatornán. A kis Sipido, ez a

vásott suhancz, tehát elég nagy gámbát okozott gyerekes ostobaságával. Három országot, a melyek közül kettő nagyhatalom, vesztett össze egymással.

Háború Kinában.

A kínai háborúról érkezett legutolsó hírek ellentmondásából csak az az egy világlik ki, hogy a hatalmak még mindig nem indulhatnak Peking ellen. De jobb is, ha nem fognak kétes kimenetelű vállalkozásba, mert ha a kínai főváros megszállása nem sikerül azonnal az első támadásnál, a helyzet még kétségbeejtőbbé válhatik s a nagy áldozatok csak tetéződnének. Ugy sincs többé remény, hogy Pekingben még valami megmenthető volna s így semmi különösebb ok sincs rá, hogy a hatalmak presztizsüket kockára tegyék.

A nemzetközi csapatok erőtlensége az oka, hogy a lázadás, a mely eleinte csak egy tartományban ütötte fel a fejét, aránylag rövid idő alatt egész Észak-Kinában elterjedhetett. Még Liastung felsziget is lázong, pedig ott Oroszország dominál s közel 5000 embere van Port-Arthur tájékán. A pacifikáció feladata tehát sokkal nehezebb, semhogy most már kellő felkészülés nélkül bele lehetne vágni.

Mai távirataink a következők:

A lázadás terjedése.

Brüsszel, július 16.

A külügyminisztérium ma táviratot kapott a sanghai belga főkonzultól, a ki azt jelenti, hogy el kell készülni az összes pekingi európaiak meggyilkolására. Az ellenforradalom Csing herceg vezetése alatt előmenetelt tesz ugyan, de egyelőre mégis Tuan herceg marad a helyzet ura.

London, július 16.

A Times jelenti Hong-Kongból 13-iki kelettel: Li-Hung-Csang ma utasította a fekete-zászlósok vezérét, hogy ötven-ezer emberrel Pekingbe menjen. Ugyanennek a lapnak jelentik Tien-Csinből 8-iki kelettel, hogy Alexejev tábornok Tien-Csinbe érkezett. A hadműveleteket egész nap Fukusima tábornok vezette, a kinek Darwald tábornok segédkezett a munkában. A Daily Express jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel:

A „MAGYARSÁG” TÁRCZÁJA.

Ada Negri.*)

— A „Magyarság” eredeti tárczája. —

Irta: Pápay Lajos.

Olaszországban a nők az irodalomban nagy szerepet játszanak. Serao Matild elbeszélő tehetsége az egész művelt világot meghódította és a lyra terén méltó vetélytársa akadt Ada Negri fiatal olasz költőnőben. Ha el-elvéte itt-ott a napi-hírek között olvassuk, hogy egy-egy fiatal leány jeles eredménynyel nyerte el a doktori diplomát, vagy a jogi képesítést, ugy csak bámulnunk lehet a gyöngye nőben azt a hatalmas erélyt, mely daczára annak, hogy csak magáért a diplomáért és nem egyuttal a kenyérkereseti eszközért küzdött, — mert vajmi ritkán esik meg, hogy a nő tudomá-

*) Radó Antal „Ada Negri és Annie Vivanti”, „Két olasz költőnő” című kötete alkalmából.

nyát az életben practice is érvényesíthesse, — kitűzött célját mégis elérí. Mennyivel nagyobb csodálkozással tölt el tehát, ha egy leány az életet a maga rideg valóságában annyira megismerte, női kedélyének illuzióit annyira leküzdte, hogy mély értelmű bölcsészettel és tartalmas gondolataival meglepő költeményekben tárul fel előttünk benső világa, férfiasan kemény, komor, borus, sokszor könyveket facsaró megfigyelésekben.

És Ada Negri „Fatalita” („A sors”) című költeménykötetében, a husz évesnél nem sokkal idősebb leány, ugy mutatkozik be, mint nagy, mély érzésű pesszimista, a ki ismeri az élet bajait, nyomorát és bűneit töviről-hegyire.

Előtte a világ nem rege többé és lelke nem ábrándozik el az aranyos, leánykori álmok illuzióin; költeményei a való élet fülledt levegőjü kovácsműhelyében készülnek, a melyeket a szükség és nyomor pörölye kovácsolt ki lelke mélyében. Fájdalomtelt lelkének legbensőbb ösztöne készíti az írásra.

Költemény-kötetének mottója: „A fájdalom a gondolatnak isteni erő ad”. És nem hiába írta e rideg, kemény szavakat költeményei elébe, mert azokban korunknak balsorsa, nyomora és szenvedése izzik, minden szava fájdalmasan éget, mint a csalán, azért, mert maga az „én” érzi mindeme szenvedéseket és érzi e kor jajait, ellentéteit és fájdalmas hajszájának szüntelenségét. Mert ez a szegény leány magasratörő eszméért hevülő gondolataival nem más, mint egy szegény, földhöz ragadt paraszt-család gyermeke, a ki mint nyomoruságosan fizetett tanítónő tengeti életét Olaszhon egyik düledezett viskóju, szegény falujában, Molta-Viscontiban.

E költeményeket olvasva, csodálkozásunk, irónije iránt, nőttön-nő, lázasan fokozódik. Önkénytelenül kiáltunk fel, hogy lehet, hogy ez a szegény leány, nőiességének virágzása és érettségének delén állva, fel fogja e lármás, robajos századnak minden szenvedését, bár csak egyetlen egyszer hagyta el szegényes falujának határait, bár folytonosan

lekötve él a falusi iskola poros tantermeihez vagy szűk kamrácskájához, melybe alig szűrődik be a gyér napsugár? Ablakának nincsen üvege, papírral van az beragasztva, míg legelegánsabb butora egy könyvesláda, mely kerevete is egyuttal. Mély isteni erőttől duzzadó gondolatokat tolmácsol a gyenge nő, mintha kora írónak minden művét áttanulmányozta volna a lélekbuvár és szociológus szakavatott szemével, bár nem olvas mást, mint olcsó milanói újságot. Különös talánszerű dolognak látszik mindez, de mégis tény. És e talány csak azon sejtelemben nyer megoldást, hogy Ada Negri egyike azon különösen megalkotott lényeknek, a kiknek lelkeiben a clair-voyance isteni sugallata a költő teremtő erejével párosul.

Minden költeményében az emberi nyomor iránt érzett mély szánalom, mindenütt a legmélyebb érzelmek, szivetrázó pesszimizmusa nyilatkozik meg. És e női kedélynek maga a szerelem is inkább túskebekor, mint rózsás kert. A csa-

Phekiang tartományból az idegenek mind ide menekültek, Hupei és Honan tartományokban az utóbbi napokban 20.000 kínai keresztényt öltek meg a legszörnyebb kínzással. Sok ezer boxer *Vei-Haj-Vej* felé tart. A mozgalom országszerte rohamosan terjed.

New-York, július 16.

A *New York Journal* jelenti Csifuból tegnapi kelettel: A kikötőben veszteglő hajók tegnap arra a szárazföldről érkezett sürgős jelentésre, hogy lázadás van kitörőben, a városra irányították ágyúikat. Az idegeneket mind őrszolgálatra szállították fel, a mely parancsnak készséggel engedelmességekkel állítottak fel. Az őrség kész minden pillanatban lőni, ha szükségességnek mutatkozik. Eddig azonban erre nem volt szükség.

Páris, július 16.

A *Temps*-nak egyik *sanghai* távirata szerint a *hupeli*, *hunani* és *honani* kormányzók elhatározták, hogy Tuan herceg parancsainak engedelmeskednek és számos keresztényt lemészároltatnak és templomaikat elpusztítják.

Tuan győzelme.

London, július 16.

A *Times* jelenti Szimlaból. Valószínűleg sok benszülött fogja kérni, hogy ezredeiket küldjék Kinába. A *Daily Mail* jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy az angol követség védői tegnap az ostrom alatt éjjel-nappal heves kirohanásokat intéztek. A kínaiak rést törtek a követségen és ostrommal akarták bevenni a házat, de az első kísérletet visszaverték. Mikor éppen másodszer kísérelték meg a követség bevételét, odaérkezett King herceg *Vangvinsau* tábornokkal és megtámadta Tuán herceg csapatait, de ezek szétszórta seregét. *Vangvinsau* tábornok elesett és King herceg maga is eltűnt. Rákövetkező éjjel az idegenek több támadást visszavertek és a támadók visszavonultak, de reggel 5 óra tájban odaérkezett Tien-Csinből Tuang tábornok nagy sereggel. Mire a nap leáldozott, az ostromlottak lövészei teljesen elfogytak. A kik még életben voltak, szorosan összehuzva

várták a tulnyomó ellenség rohamát és így estek el egytől-egyig.

A tien-csini csata.

London, július 16.

A *Reuter*-ügynökség jelenti Tien-Csinből 9-iki kelettel: A kínaiak tegnap délután iszonyu ágyuzást folytattak, a mely főleg az európaiak barakkjai és főhadiszállása ellen irányult. Egy gránát az angolok egyik barakkjába esett és egy embert megölt, kettőt pedig megsebesített. A múlt éjjel a japánok visszaverték a kínai gyalogságnak az idegen-telep északnyugati része ellen intézett újabb heves támadását. Egy 2000 főnyi nemzetközi csapat, a melyben brit és ázsiai angol tüzérség és tengerész-katonaság, német és japáni gyalogság és lovasság, továbbá egy csapat japáni lovas-tüzérség volt, eleinte dél-nyugat felé nyomult előre, de azután észak felé kanyarodott és szétszórta az ellenséget, noha ez kétszer is keményen ellentállt. A japáni, angol-ázsiai és brit tüzérség ezután a nyugati arzenált ágyuzta, a melyet a japánok be is vettek, de azután kénytelenek voltak ismét földadni. 400 kínai katona elesett és 6 ágyújuk a szövetségesek zsákmánya lett. A japánok lovassága és gyalogsága kitűnő szolgálásokat tett. Délután a kínaiak ismét megkezdtek az idegen-telep bombázását a kínai városból. Egy lővés az angol tengerész-katonák barakkját érte és két embert megölt.

Berlin, július 16.

A Wolff-ügynökség jelenti: A czirkáló-hajóraj parancsnoka táviratozza Takuból 13-iki kelettel: A kínaiak 11-ére virradó éjjel a tien-csini keleti arzenált ágyuzták, de a nemzetközi csapatok visszaverték őket. Ugyanekkor a japánok elfoglalták a kínai városnak egy részét. Tien-Csinben a helyzet képe most a következő: Az oroszok a keleti arzenált és a Peiho balpartján, a vasuti állomástól délre álló táborát védik, a többi nemzet csapatai a Peiho jobbpartján állanak, még pedig a németek a német-telep legszélső délkeleti pontján. Ezeknek a csapatoknak az a főfeladatuk, hogy a Peiho-folyót a Takuval való érintkezés végett nyitva tartásuk. A közlekedés Tien-Csin és Taku között akadályta-

lan. Napról-napra mennek Tien-Csinbe tüzérségi pótcapatok. A kínaiak a kínai városban levő régi citadellát és a tőle északkeletre levő táborát tartják megszállva. Az orosz tábornak Takuval való távirati összeköttetését helyreállították. *Alekszejev* orosz tengernagy törzskarával Tien-Csinbe érkezett.

Csifu, július 16.

Itt az a hír van elterjedve, hogy a tien-csini erődöt és a kínai várost e hó 13-án a szövetségesek a japán főparancsnok vezetése alatt súlyos veszteségekkel bevették. Állítólag a santungi hadtest csapatai is a szövetségesek ellen harcoltak.

London, július 16.

A *Daily Mail* az itteni esti lapoknak egy *Sanghaiból* mai kelettel érkezett táviratot bocsátott rendelkezésére, a mely szerint a szövetséges csapatok e hó 13-án közös támadást intéztek Tien-Csinnek benszülöttek által lakott része ellen, a melyet azonban visszavertek. Az európaiak több mint 100 halottat vesztek. Az angolok vesztesége halottakban és sebesültekben 40, a japánoké 70 ember. Az oroszok és amerikaiak is súlyos veszteségeket szenvedtek. Két amerikai ezredes és egy orosz tüzérezredes elesett. A kínaiak elkeseredetten harcoltak és biztosan, halálthozóan lőttek.

Csapatküldések Kinába.

Róma, július 16.

A kormány véglegesen elhatározta, hogy a legrövidebb idő alatt még egy expedíciós csapatot fog Kinába küldeni. Ez a csapat legközelebb elindul Nápolyból, a hol *Umberto* király el fog tőle bucsuzni. Ez a csapat az első expedícióval egy dandárt fog alkotni.

Bécs, július 16.

Ausztria-Magyarország még két hadihajót küld Kinába és pedig a *Karl VI.* czirkálóhajót és az *Aspern* torpedó-hajót. E hajóknak az lesz a rendeltetésük, hogy a Kinában levő osztrák és magyar alattvalókat megoltalmazzák. Szárazföldi csapatok elküldéséről szó sincsen.

Pétervár, július 16.

A Kereskedelmi és Iparújság jelentése szerint az „*Admiral Nachimov*” és „*Gromoboj*” czirkálók, valamint a „*Poltava*” és „*Sebastopol*” páncélos hajók a Pecsili öbölben álló hajóraj

megeősítésére szeptemberben oda érkeznek.

Ujabb veszedelem.

Berlin, július 16.

Kielből jelentik egyik berlini lapnak: Taku előtt egy kínai hajóraj áll, a melynek sikerült a nemzetközi hadihajók vonnán kimenekülnie. Ez a hajóraj nagy veszedelemmel fenyeget. Súlyosítja a helyzetet, hogy az északi hajóraj tartózkodási helyét még éppen nem tudják a kínaiak. Az alkirályok hír szerint lázas sietséggel szerelik fel hadihajóikat.

Az idegenek legyilkolása.

Páris, július 16.

Hivatalos táviratok megerősítik, hogy az alkirályok mindenféleképpen eltiltották a pekingi megszárlást. A brüsszeli külügyminisztériumba ma érkezett táviratok szerint Pekingben utolsó szállításig legyilkolták az idegeneket. A jelentés 800-ra teszi az áldozatok számát. A megszárlást maga Tuán herceg vezette. Tuán 1876—1878-ig Brüsszelben élt, az ottani karabinieri ezredben szolgált hadnagyi rangban. Volt tisztársai beszélik, hogy Tuán herceg európai nevelésben és kiképzésben részesült, nagy műveltségű, humanus gondoskodású kartárs volt s akkor sokszor azt fejtegette, hogy Kinát európai módon kell reformálni.

Előfizetési felhívás

a
MAGYARSÁG
POLITIKAI NAPILAPRA.

Megjelenik minden nap reggel, nyolcz oldal terjedelemben.

Főszerkesztő:

BARTÓK LAJOS.

Felelős szerkesztő:

Érosokalyi FÉNYES LÁSZLÓ.

Kiadótulajdonos:

Werbőczy könyvnyomda r.-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bpsten, IV., Vármegyec-utca II—13.

Egyes szám ára 4 fillér (2 kr)

Lapunk czime: lapunk programja, hitvallása.

A **MAGYARSÁG** politikája: nyit és minden befolyástól ment, pártokhoz kötve nincsen.

Eszménye: az igazi liberalizmus, a mely a felebaráti szereteten alapszik.

Fegyvere: az igazság.

Hiradásai gyorsak és megbízhatók; értesüléseit minden rovatában első kézből kapja.

Közgazdasági rovata a *szövetkezés* eszméje mellett küzd.

Tárczái és regényei elsőrangú írók tollából valók.

Művészeti rovatában a nemzeti szellem találja támogatóját.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva

Egy hónapra . . .	1 korona	—	fillér.
Negyed évre . . .	3	—	—
Fél . . .	6	—	—
Egész . . .	12	—	—

Vidéken, postai küldéssel

Egy hónapra . . .	1 korona	20 fillér.
Negyed évre . . .	3	60
Fél . . .	7	—
Egész . . .	14	—

Egyes szám ára 4 fillér.

Kapható minden dohányszámban és az utcaizai elárúsítóknál.

pongó szeretkezést, a léha, édelgésre vágyó, sóvárgó foglalkozást a férfinnemmel nem ismeri, de ismeretlenül is utálja. Csak az anyai szeretet lüktet fel tüzesobb érzelmekben dalaiban és mélyen megindítóan beszéli el, mint dolgozik egy asszony már tíz év óta egy pamutgyárban, mint szent mátyr:

Hiszen fia tanul és büszke fényben Ragyog fel néki a dicső jövő.

De akkor is, midőn a való szerelem vágyakozása fogja körül és esdi a viszonszerelmet, akkor sem enyhül meg nyomorral telt lelkének ridegsége, más az ő hivatása, más az életcélja.

Majd attól, ki szerelmére vágyik, megkérdezi, hogy dolgozott-e? Ismeri-e az átvirrasztott éjeket, komor, lázas munkálkodással? Hogy mi szent eszmékben töltötte viruló ifjúságát?

S mert választ nem adhat, úgy térjen újra vissza a télettség tunya óráihoz, hol kártya járja, a kupa cseng és csók csattan, hol bálokon mámoros párok keringenek; az ő

szerelme, az ő tekintete, az ő csókja nem ily olcsó!

Miért nem népezer, ki nem retten vissza semmitől s fölötte áll az emberiség gyűlölködésén és irigységén és büszke agyában lázasan villan fel, szikrázik át a gondolat mérhetetlensége.

És örökre szakít „a gyenge kor e léha szülöttével.” Igen, mert ő maga az erős, a büszke, minden önmagában, de semmi másoknak.

Mert kétségtelen, hogy Ada Negri egyénisége egyike a legsajátosabbaknak, úgy a múlt, mint a jelen lyra történetében. Még nő sohasem dalolta el érzelmeit ily erőteljes, magával ragadó hangon. Még sem lehet Ada Negrit szociálistikus költőnek nevezni, a ki talán valamely párt, vagy eszme szolgálataiba szegődik. Többet panaszkodik, mint látit, inkább számakozik, mint gyűlöl és többet remél, mint rombol. És ez a valódi költői egyéniség!

A mi irodalmunkban az utóbbi időkben szintén művésziességgel mutatkoznak be az írónők. Sokan csak dilettantizmussal próbálják a penna

forgatását s néhány eszméjüket elhangzó dalba öntve, elnémulnak. A multból alig egy-két költőnőnk él, lantjukat ők is letéve. De modern Saphoink közül önálló egyéniséggel emelkedik ki eddig is *Czóbel Mimka* és *Szalay Fruzine*. Kiváló forma-érzék adja meg költészetük reális becsét s e jól formált telepgáton emelkedik a két poétri nő érzelmes alakja,—mert határozottan megőrizte a nőiességet s migez természetszerűen kedvesekké teszi őket: érdekes ellentétül *Ada Negrinél* a mély és erős férfiaság az, a mi eredeti, sőt drámai nagyok arányaiban is nemes és tiszta maradt.

Radó Antal érdemes munkájának, műgonddal és szeretettel ültetvén át a kitűnő olasz költőnőt, őszinte elismeréssel adóztatunk. Mert irodalmunkra nézve jótékony hatása szellem lengi át, honett jellemű, nemes érz az a női szív, melyből e nem üres csengésű hangok fakadtak.

A fumei vendéglátás.

Fiume, július 16.

Ma reggel újabb nagyszámú vendég érkezett Budapestről Fiuméba, kik az abbáziai és cirkveniczai nyaralókkal együtt bárkákon és csónakokon kirándultak a flottához, melynek tisztikara és legénysége a legnagyobb előzékenységet tanúsítja a látogatók iránt. Délután 3 órakor közel 400 főnyi társaság, melyben az angol hajók parancsnokai, a városi és állami hivatalok főnökei feleségükkel, a budai dalárda és a sajtó képviselői vettek részt, a „Pannonia” gőzösön tengeri kirándulást tett. Valamennyi résztvevő Szapáry gróf vendége volt. A hajón cigányzenekar játszott és gazdag buffet állott a vendégek rendelkezésére. A „Pannonia”, Windischgrätz hercegné gyermekeivel is jelen volt. A hajó először megkerülte Buccarit, majd Portorét, Cirkveniciát, végül Seajt és innen visszafordult a fumei kikötő felé. A hajón a budai dalárda Bellovics Imre karnagy vezetésével magyar dalokat énekelt, a mit az angol tiszték nagy érdeklődéssel hallgattak és tapsal fogadtak; épp úgy a cigányzenét is nagy figyelemmel kísérték. Négy óráig tartó ut alatt a kormányzó eselése folyton frissítővel járt körül. A kirándulás igen sikerült, a Pannónia fél 8 órakor kötött ki a Riva Szapáryn; mielőtt az angol tiszték partra szállottak, háromszoros lelkes hip hip hurrah-ban törtek ki, mire a magyarok éljeneztek. A bucsuzás rendkívül szívélyes volt, a cigányzene az angol himnuszt, majd a Rákóczyt játszotta, mire megkezdődött a partra szállás.

Ebéd a hajón.

Fiume, július 16.

A mai est nemcsak Fiuméra, hanem Magyarországra nézve is emlékeztetés, mert az angol flotta tisztikara Magyarországot iránti szimpatiajának mélyen megindító jeleit szolgáltatva. A hivatalos program szerint diner volt a „Ramilles” admirálhajón és bál a „Royal Sovereign” csatahajón. Az ebédre 38-an voltak hivatalosak: Szapáry kormányzó, a hatóságok fejei, Faber angol konzul, Dragoni tábornok, herceg Windischgrätz, Mogyoróssy őrnagy stb. A bálra meghívták Fiume előkelő családait és a helyben és Abbáziában lakó angol családokat.

A vendégeket hadihajók gőzbárkái szállították a páncélosokra, melyek remekül fel voltak díszítve magyar zászlókkal. A fedélzeteket táncsteremmé alakították át. Ebéden az első felköszöntőt a magyar királyra Beresford lord mondotta. A felköszöntő elhangzása után a hajó zenekara a magyar „Himnusz”-t játszotta.

Szapáry gróf Viktória királynőt éltette. Ezután Dragoni Alfonz tábornok német nyelvű felköszöntőjében megemlékezett a múlt időről, midőn az osztrák-magyar flotta és katonaság együtt működött az angol katonasággal. Tószóját az angol mondattal végezte, éltetvén Anglia hadseregét és flottáját.

Ezután még több felköszöntő volt.

Bál a fedélzeten.

Az ebéd után a társaság átment a „Royal Sovereign” hajóra, a hol már akkor javában folyt a bál. A mikor az első tószó elhangzott, lövés dördült el s ebben a pillanatban az összes csatahajókon kigyúltak a díszítésre alkalmazott

vilamos-lámpák, a melyek tündéri fényükkel gyönyörű látványt nyújtottak. A fedélzet csupa magyar trikolorral volt díszítve; az árbocok között magyar korona.

Az alsóbb helyiségekben pazar felszerelésű buffet volt, külön a hölgyek és az urak számára, a legfinomabb italokkal és édességekkel. A tánc 9 órakor kezdődött. Tíz óra tájban jelent meg a hajón lord Charles Bersford és Szapáry gróf, a „Romillies” gőzös összes vendégeivel. Az admirálisnak bemutatták a magyar narakat.

Ejfélkor a bál még folyik és a hajók tündéri fényben világítanak.

HIREK.

— **Udvari vadászat.** Traunkirchen mellett a Kirchbergmooson és Kainzkogelen ma délután udvari vadászat volt, a melyen *ő felségén és Ferencz Szalvátor* főhercegen kívül *Paar* gróf főhadsegéd, *Paar* Lajos gróf, *Dittel* százados, *Kerzl* dr. és *Lederer* báró vettek részt. A vadászatot *Titz* udv. tanácsos vezette. Ő felségét ma sem hagyta el vadászszerecséje.

— **Ebéd Goluchowski gróf tiszteletére.** Párisból távirják, hogy *Decrais* gyarmatügyi miniszter ma *Goluchowski* gróf osztrák-magyar külügyminiszter tiszteletére ebédet adott, a melyen többek között *Delcassé* külügyminiszter, *Tornielli* gróf olasz nagykövet és az osztrák-magyar nagykövetség tagjai voltak jelen. — Kinában tehát jól állhat a szénánk, hogy külügyminiszterünk még most is külföldön szórakozik s tiszteletére adott ebéden ünnepelteti magát.

— **Román ösztöndíjak.** Bukarestben van egy „Transilvaniá”-nak nevezett román kultur-egyesület, a mely titokban óriási összegeket áldoz erdélyi román ifjak iskoláztatására. Ez a Transilvania nem más, mint a kultur-liga titkos főlkja, melynek bevallott célja felségélyezni a magyarellenes román fiatalokat. Most a következő pályázatot olvassuk a bukaresti *Timpul* legutóbbi számában:

„A „Transilvania”-egyesület pályázatot hirdet azon célból, hogy egy nyolczszáz franknyi évi ösztöndíjat adjon azon magyarhoni és magyar egyetemen járó orvostanhallgatóknak, a kit erre legérdemesebbnek fog tartani.”

Mindenki tudja azonban, hogyha pályázatot csak egy ösztöndíjra hirdetnek is a ravasz oláhok, mégis mindenki kap, a ki érdemeket szerzett arra.

— E. Kovács Gyula emlékezete.

E hónap 31-én lesz egy éve, hogy E. Kovács Gyula, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja, Petőfi halálának 50-ik évfordulója alkalmából, a fejedégházai csatasíkon rendezett emlékünnepeken oly hirtelen meghalt. Az erdélyiek, mint már említettük, nagy gyászünneppel akarják az évfordulót megülni s az ünnepeket országos hírűvé óhajtják tenni. A rendező bizottság meghívta a fővárosi irodalmi társaságokat s az ünnepi emlékbeszéd megtartására *Bartók* Lajost, lapunk főszerkesztőjét, a Petőfi-társaság alelnökét kérték fel. Az emlékünnepe programját most állítják össze, mely igen változatosnak ígérkezik. Az említett napon a fővárosból is számosan lerándulnak Erdélybe.

— **Mulatság Budakeszen.** A budakeszi nyaraló fiatalok vasárnap sike-

rült hangversenyt és táncmulatságot rendezett. A mulatság rendezésében nagy érdeme van *Blau Irén* kisasszonynak. A közreműködők közül *Goldhammer* Erzsike, *Szilágyi* Janka, *Várdi* Olga, *Somogyi* Dezső zongoraművész, *Alföldi* Imre és *Gusztáv* Béla tündek ki.

— **Az udvarias Berlin.** A királynak tavaszi berlini tartózkodásáról érdekes emléket kapott Budapest székesfőváros. Berlin községtanácsa tudvalevőleg 40.000 márka költséggel díszítette fel az utvonalat, a Párisi-utczát, a melyen *Ferencz József* bevonult a német császárváros szívébe. A díszítésekéről a községtanács fényképeket készítettett s azokat elküldötte Budapest székesfőváros tanácsának. A fényképek az egész Párisi-utczát bemutatják. Láthatók a diadalkapuk, a lengő zászlók; a magyar nemzeti színű lobogók a fényképen is feltűnnek, már tudniillik a mennyre a fénykép képes reprodukálni a trikolort. Legérdekesebb a fényképek között az, a melyen *Ferencz József* látható, a mint a sorfalat álló katonák és a közönség ezrei között bevonul a vendéglátó császár palotájába. — A fényképekhez pár sornyi nyomtatott átirat van csatolva, a mely alatt *Kirchner* berlini polgármester neve olvasható.

— **Hangverseny-körrut.** *Szirmai* Imre, a Népszínház tagja és *Somogyi* Mór zongoraművész hangversenykörutára indult a Tátrába. E hó 10-én és 13-án tartották meg hangversenyüket Ó-Tátrafüreden, a közönség élénk részvétele mellett.

— **Elhárított forgalmi akadály.** A magy. kir. államvasutaktól nyert értesítés szerint a temesvár-orsovai vonatnak Karánsebes állomás körül fennállott forgalmi akadályát elhárították és ezen a vonalon az összes forgalmat július hó 15-én újból megindították.

— **Téves kolera-hír!** A bécsi tőzsdén ma elterjedt egy állítólag Bécsben előfordult kolera-eset híre. A hír néhány esti lapnak jelentéséből származik, mely szerint a XVII. kerületben *Réthey* pénzügyi hivatalnok kolera-gyanus körülmények között meghalt. A hír, mint Bécsből értesítenek, alaptalan, mert a boncolás megállapította, hogy a halál oka elhújasodás következtében beállott szívelgyengülés, továbbá teljesen ragálytalan bélkatharus volt.

— **Erkel Ferencnek nincs sir-emléke.** Szomorú sorsuk van az érdemes embereknek hazánkban. Mig élnek, senki sem törődik velük; ha meghalnak, pompás temetést kapnak és — diszsihelyet. Ilyen sors jutott *Erkel* Ferencnek is osztályrészül. Mig élt, dolgozott; megcsinálta a *Hunyady* Lászlót, *Bánk* bánt és a mit első sorban kellene felemlitenünk — a *Himnusz*. Meghalt, kapott is díszes temetést, de *sírkőre már nem jutott pénz*. Igen sajnós, hogy az illetékes körök emléket annyira ignorálják, hogy *hét év alatt* — még egy egyszerű síremléket sem állítottak. Felhívjuk erre *Wlassics* Gyula kultuszminic. ter figyelmét.

— **A margitszigeti hid megnyitása.** A nagyközönség alapos tájékozása végett illetékes forrásból merített adatokat kaptunk a margitszigeti hid ügyében. A Margitsziget igazgatósága jegyfűzeteket bocsát a nagyközönség rendelkezésére. Minden jegyfűzet tíz belépőjegyet foglal magában és összesen két koronába kerül, vagyis egy jegyre husz fillér (tíz krajczár) esik.

E jegyek a fűzetből egyenkint kitéphetők és másra is átruházhatók, úgy hogy a belépődíj a budapesti közönség részére voltaképpen nem tizenöt, hanem csak tíz krajczár. A harmincz filléres belépődíj inkább az idegenekre vonatkozik, vagy azokra, a kik csak egyszer rándulnak ki a szigetre. A Margitszigetet nagyon is hozzáférhetővé fogja tenni az előny, hogy a 12 éven aluli gyermekeknek szabad bemenetük lesz az új hidon át, holott eddigelé minden gyermekért külön kellett fizetni. Szóval egyes családok sokkal olcsóbban jutnak a szigetre mint eddig. Például egy öttagu család: férj, feleség és három gyermek, husz krajczárért juthat a szigetre és vissza. Különben maga az új hid nem a Margitsziget tulajdona, mint azt tévesen hiszik, hanem az államé. *József* főherceg a hid költségéhez, mint a sziget tulajdonosa, 200.000 forintos költséggel járult. Vasár- és ünnepnapokra külön jegyfűzetek szólnak. Egy ilyen jegyfűzet ára 4 korona, vagyis egy jegyre 20 krajczár esik, holott a hajókon ünnepnapon eddigelé negyvenkr volt. Gyermekek mindenkor szabadon léphetnek a szigetre. Visszafelé csak azok fizetnek hidpénzt, a kik Budára tartanak és pedig a szokásos négy fillért.

— **Tűz a Király-utczában.** Weisz N. Király-utca 76. sz. a levő ruhakellék üzletében ma este 10 órakor vigyázatlanságból tűz támadt, a mely az üzletben felhalmozott ruhakészlet nagy részét hamarosan elhamvasztotta. A tüzet 11 órára teljesen eloltották.

— **Az önkéntes mentők rózsáünnepé.** Az Önkéntes Mentő-Egyesület pénziára javára augusztus hónap elsején rendezendő rózsá-ünnep tombolatárgyait a mai naptól fogva ingyen tekintheti meg a közönség a főváros városligeti pavillonjának első emeleti helyiségeiben. Igen sok szép és értékes tárgy van kiállítva, a többek közt egy igen gazdag képes levelezőlapgyűjtemény is.

— **Öngyilkos joghallgató.** *Dorner* Lajos joghallgató ma délután a Rotentbiller-utca 5. sz. a lakásán szíven lötte magát. Hozzá tartozóinak több levelet hagyott hátra, melyekben öngyilkossága okául anyagi zavarait nevezte meg.

— **A Zubovics-Rákóczy-párbajban,** mint tudvalevő, mindkét fél igen súlyosan sebesült meg. Rákóczyt a párbaj után Vácra szállították. Az éjszaka erős sebláz gyötörte. Zubovics kapitányt, kit *Dr. Bartha* tanár sebészeti osztályán ápolnak, ma operálták a balkarján. Az operáció kitűnően sikerült, úgy, hogy az amputáció szükségtelemmé válik. Az operációt *Dr. Boros* végezte: asszisztensei *Dr. Horvitz*, *Dr. Hofbauer* és *Dienes* Márton jelenlétében. *Zubovics* Fedort ma számos barátja meglátogatta. Zubovicsnak ez a 78-ik párbaja volt.

— **A galicziai árviz.** Lembergől távirják, hogy a Dniester annyira megáradt, hogy számos községben nagy pusztítást végzett. Eddig körülbelül 300 ember kenyér nélkül maradt. A hatóságok az esetleges járványok ellen intézkedéseket tettek.

— **Rejtélyes gyilkosság.** *Dombó* János jómódu gazda 18 éves fogadott leányát szombaton reggel a pinczében halva találta. Eleinte azt gondolta, hogy a menyasszonysorban levő leány öngyilkosságot követett el. A boncolás azonban kiderítette, hogy először a mellette talált mészáros-bárdal agyonütötték, azután pedig vadászfegyverrel főbe lötték. Az orvos véleménye szerint a vágások feltétlenül halálosak voltak. A leány ruhájában levél volt, melyben vélegényét értesíti, hogy neki 10 koronát küldött s a napokban arcképet fog neki küldeni. A gyilkos kézrekerítésére megtették a szükséges intézkedéseket.

Hazafiatlan feledékenység. E ezim alatt megirtuk s velünk együtt a budapesti sajtó többi orgánuma is közölték, hogy *Witzmann József* apatini tanító s egy ottani német lap szerkesztője iskolájának vizsgáján kijelentette, hogy a magyar nyelvet „elfelejtette tanítani.” E közleményre *Milla Márton*, az apatini iskola igazgatója, levelet írt nekünk, a melynek lényege a következő:

Witzmann József épp úgy, mint a többi tizenöt elemi iskolai tanító, magyar nyelven tanította osztályának összes tantárgyait, arról — ha nekem nem hiúne, — készséggel fog bizonyítást tenni a helybeli községi iskolaszék, valamint arról is, hogy az apatini elemi iskola tantestülete minden unszolás, vagy kényszer nélkül, sőt az akkori iskolaszék több tagjának aggályai dacára is, már 13 évvel ezelőtt (tehát mint első az országban) tisztán hazafiasságból elhatározta, hogy ezen kizárólag németajku községben a magyar nyelvet fogja tannyelvül bevezetni és azóta magyar nyelven tanít is.

Es hogy ezen a téren eredményt is mutatott fel, bizonyítja az, hogy már hat ízben lettek ezen testület tagjai közül a magyar nyelv sikeres tanításáért kitüntetve és megjutalmazva és ezek között volt éppen *Witzmann József* is.

Hogy továbbá éppen *Witzmann* volt az, a ki annak idején a magyar tan nyelv behozatala mellett akkori és közgyűléseken is a leghatározottabban sikra szállt, — erről az egyesület tagjai tanuskodhatnak.

De: „Szél nélkül nem zörög a haszról” — fogja tek. szerkesztő ur mondani. Mi való tehát ebből a hibából? Elmondom:

Az évről-vizsgán a nyelvetanból (grammatika) is vártak az ünneplés vizsgához illő mutatókat; *Witzmann* azonban ezeket kihagyta, mert a nyelvtan anyaga az elemi iskola második osztályában — csekélységénél fogva — ilyenre nem igen alkalmas. Ez az egész.

Hogy *Witzmann* ezáltal hibát követett el, nem tagadom; de miután évközben a nyelvetan is tanította, mit a vele egy épületben működő két kartára is határozottan állít, talán még sem olyan bűn ez, melyet „számszámúval” kellene sújtani.

Az igazgató levelét így végzi:

Midőn befejezésül arra kérem tek. Szerkesztő urat, sziveskedjék az igazság iránti tiszteletből ezen levelemet becses lapjába felvenni, engedje meg azt is, hogy itt megkérjem mindazon lapok tisztelt szerkesztőit, kik fentihez hasonló hírt lapjaikban felvettek, sziveskedjenek ezen levelemet is felvenni, mely kéréssel maradtam teljes tisztelettel

Milla Márton,
igazgató-tanító.

Feljelentés egy polgármester ellen. Néhány évre terjedő feljelentés érkezett *Székely Kálmán* belügyminiszterhez Szentos város egyik tisztviselőjétől, *Nagy József* adóügyi tanácsnoktól, melyben különböző vádakkal illeti Szentos város polgármesterét, dr. *Lakos Imrét*. Alig hogy ezt az aktát lajstromozták, ismét egy újabb feljelentést kapott a belügyminisztérium, melyben *Gálly Sándor* pénztári ellenőr azzal a panaszszal lép fel a polgármester ellen, hogy az a szegedi kiállításra felvett 500 forint előleggel nem bír elszámolni. Mint értesülünk, a belügyminiszter elrendelte a vizsgálatot, a mivel a szentesi fegyelmi vizsgálatok egygyel ismét megzaporodnak. Egy csópp vízzel több a tengerben.

Szerencsétlenség egy mulatságon. *Stavangerből* táviratozzák, hogy a kis *Usk-szigeten* vasárnap este

táncmulatságot rendeztek. A mulatság alatt egy hevenyészett kikötőhid leszakadt s a rajta levők a vízbe estek. *Nyolcz ember a vízbe fulladt.*

Affér főispán és ujságró között. Udvarhelymegye főispánja *Hollaki Arthur*, magára nézve sértőnek találta a „Magyar Szó” egyik számában megjelent székelyudvarhelyi levelek tartalmát. Táviratilag felszólította a *Magyar Szó* szerkesztőjét, *Pályi Edét*, hogy vagy nevezze meg a levelek beküldőjét, vagy adjon elégtételt. Mint most értesülünk, *Pályi* válaszában a felelősséget elvállalta. *Hollaki* főispán ennél fogva holnap Budapestre érkezik.

Leleplezett mese. Néhány hét előtt a rendőrség elfogott egy leányt, ki gyanútlan embereket fosztogatott ki mulatás közben. A kihallgatás alkalmával azt regélte, hogy neve *Vidéky Irén* s két éves korában ellopta egy bizonyos *Király József* nevű egyén, a ki felnevelte, kitanította s szután bejárta vele a világot, hogy férfiakkal megismerkedjék és a kicsalt pénzt *Királynak* adja. A rendőrségnek *Királyt* nem sikerült kinyomoznia, de kiderítette, hogy *Vidéky Irén* igazi neve *Katona Teréz*, szakálhízi születésű, 24 éves varrónő, ki már lopás miatt el volt ítélve. A leány, bár rokonai igazollák személyazonosságát, mindent tagad. A leányt ma átkísérték a vizsgálóbíróhoz.

Rendőri hírek. *Leesett a körhintéről.* *Nikó Matild* cselédleány tegnap este a Városligetben lefordult a körhinta falováról. Esméletlenül terült el a földön. A mentők bekötötték zuzódásait és *Szigetvári-utcai* lakására vitték.

Betörések. *Ivanits H. M.* váci-utcai esernyőkereskedéséből az éjjel ismeretlen tolvajok 1200 korona készpénzt loptak el. — Ugyancsak betörők jártak tegnap éjjel *Csernák Sándor* népszínház-utcai hentesüzletében, melyet álkulcsal felnyitottak. Az őrszem figyelmessé lett a zajra, a betörők azonban megneszelték közeledését és megugrottak. A rendőrség keresi a betörőket.

Szajpadlás nélkül fogak feleslegessé teszik az inylemez használatát. A szájban semmi kellemetlenséget nem okoz. Speciális készítője **Wellner Gyula**, lakik **Bpsten, Andrássy-ut 88. szám.** Műveleteit jótállás mellett készíti.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

Uránia-Színház. *Joselmann* rabbi ur, a színpad szerint való csodaember fölszedte sátorfáját, Ó-Budáról s a *Kisfaludy-Színház* kulisszáival és kóristánóival egyetemben átköltözött a némiképpen kedvezőbb helyrajzi fekvésű *Uránia-Színházba*. A tudományosszínház nyári szünideje alatt *Kövesi Albert* társulata fog ott ezentul játszani. A *Rabbi Joselmann* című színpadivalamivel kezdtek meg a vendégzereplést, üres ház előtt, a mi elég figyelmeztetés lehet *Kövesinek*, hogy másorán egy kicsit változtasson. Mert ennek a csodarabbinak története unalmas, zenei előadása pedig olyasmit juttat az embereknek eszébe, mintha a rugott borjut felnyergelnék, hogy a *Jockey Club Asszonyosságok-díjért* versenyezzen. Pedig *Kövesinek* a társulata igen tisztességes erőkből áll s helyes műsorral csinálhat magának közönséget. Kint oly meleg van, a színház nézőterén pedig jó hűvös. (f. l.)

A Fővárosi Nyári Színházban holnap, kedden lesz a *Cyranus de Bergerac* színpadi jubileuma. A 25-ik előadás alkalmából a Fővárosi Nyári Színház tagjai ezüstkoszorút készítenek fölnyújtani *Pethes Imrénnek*, a ki a czimszerepet egymaga játszta huszonötösztör. — Bemutató is lesz pénteken a budai arénában: *Nordau Ellenök kisasszony* cz. operettjét mutatják be, *Makai-Stoll* fordításában. — Legközelebb *Márkus Emilia* fog a budai színpadban szerepelni.

A belügyminiszter a vidéki színeszetért. Torontól vármegye színiügyi bizottsága 2000 korona segélyért folyamodott a belügyminiszterhez. Erre a kérelemre tegnap érkezett meg a válasz a belügyminisztertől, ki a támogatást kilátásba helyezte.

A nagyváradi színház megnyitása. Nagyváradról írja tudósítónk: *Somogyi Károly* társulata megnyitó előadásul *Hunyadi Lászlót*, *Erkel* nagy operáját hozza színpadra. Az operett-személyzet második este a *Görög rab-szolgában* mutatkozik be a nagyváradi közönségnek. Az első vigjátéki előadás a Nemzeti Színház repertoár-darabja lesz, az: *Ahol unatkoznak*. A drámai személyzet valószínűleg a *Katonák*-ban mutatkozik be.

TÖRVÉNYSZÉK.

Szegény háztulajdonosnő. Ez év május 31-én *Pálmai Károlyné* háztulajdonosnőtől 100 frtot lopott el *Pospiszek Erzsébet* nevű cselédje. A pénzt egy üres lakásban levő kályhában rejtette el. Feltűnő költsége a fiatal cselédleányunk szemét szűrt *Szulla Mátyásné* házmesternőnek s megleste, hogy honnan szerzi a pénzt. A házmesternő, midőn rájött, hogy hol tartja a cselédleány a lopott pénzt, elvett ebből 50 frtot. A lopás kiderülvén, *Pospiszek Erzsébetet* a rendőrség elfogta. Kihallgatásakor bevallotta, hogy elrejtett pénze volt, de ebből valaki — véleménye szerint a házmesternő — elvett 50 frtot. Erre aztán *Szulláné* ellen is megindult a vizsgálás s a törvényszék mindkettőjüket vád alá helyezte lopás, illetve orgazdaság büntetése miatt. A mai főtárgyaláson — tekintettel a szolgálati viszonyban álló cselédleány lopási esetére — a beidézett károsult, *Pálmai Károlyné*, nem jelent meg. Haupt elnök kérdésére a bőségedű házmesternő adta meg a fölvilágosítást:

— Nincsen annak olyan ruhája, hogy az utcára kijöhetne.

— Ne beszéljen ilyen, hiszen háztulajdonosnő!

— Tudom, kérem, de mégis úgy van, a hogy mondom, nincsen annak egyetlen olyan ruhája sem, a melyben az utcára jöhetne.

A törvényszék erre mégis megtartotta a tárgyalást s úgy vette a dolgot, mintha *Pálmainé* panaszától — meg nem jelenése miatt — elállott volna. Ez alapon *Pospiszek Erzsébetet* lopás vétsége miatt hat heti fogházra ítélték. A házmesternő a törvényszék felmentette, mert nem látta beigazolva, hogy tudta volna azt, hogy a cselédleány lopta azt a pénzt. Az ítélet jogerős.

Kellemetlen találkozás. *Szohanczi Rezső* foglalkozás nélküli csavargó ez év május 24-ére virradóra összetalálkozott a *Szabolcs-utczában* *Boros János* polgári rendőrrel. A csavargó alig hogy meglátta a rendőrt, eldobta a hátán czipelt zsákot, a melyben 3 darab értékes fűgöny volt s menekülni akart. A polgári rendőr azonban utját állta s elfogta. Utközben, midőn a főkapitánysághoz akarta a tolvajt beszállítani, észrevette, hogy két gyanus alak leskelődik utána. A rendőrszem segélyével ezeket is elfogta. Az elfogottak: *Buchner Pál* és *Vomaszta Ferencz* váltig tagadták, hogy nekik is részük lenne a lopásban, de tekintettel rovtott multukra s azon körülményre, hogy alibit nem tudtak igazolni, a törvényszék őket is vád alá

helyezte lopás büntetése miatt. Ma tárgyalta bűnügyüket a budapesti büntető törvényszék. A tárgyaláson, — a melyen *Haupt* bíró elnökölt, — a három vádlott mindent tagadott, sőt még azt sem akarták elismerni, hogy valaha látták volna egymást. A törvényszék dr. *Hodászy* alügyész vád- és *Balog Imre* dr. védbeszéde után *Buchner* és *Vomasztát* felmentette, *Szohanczit* pedig orgazdaság vétségeért két havi fogházra ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

Diplomáciai akció az olasz borok ellen. Fiuméből táviratozzák: Ama hír, mintha diplomáciai eljárás indított volna a fiúmei borhamisítási ügyben, *Gaál Tibor*, a fiúmei kormányzó tanácsosa azt jelentette ki, hogy *Ciaromont* Tamás olasz borászati felügyelő nem hatósági személy, hanem egy magánember, ki az olasz borkereskedők érdekeinek képviselője s a ki a borhamisításokat támadó magyar lapok ellen minduntalan a kormányzóságot molesztálja panaszai-val s így diplomáciai eljárás nem lehet. Az azonban teljesen megfelel a valósnak, hogy öt év alatt félmillió hektoliter hamisított bor érkezett. A borhamisításoknak azonban nemsokára gátat vet a földmivelésügyi miniszter, a mennyiben dr. *Könyöky*, a Fiumében felállított vegykerületi állomás főnöke, a kormányzósághoz beadványt intézett, melyben engedélyt kér arra, hogy a vegykerületi állomás ruháztsék fel a borvizsgálatlalt. A földmivelésügyi miniszter az engedélyt bizonyára meg fogja adni s ezzel gátat vet ama sok visszaélésnek, a mely napirenden volt. Eddig ugyanis a múlt évben és a jelenben is több esetben jártak el a hamis borok ellen s a rendőrség s a felettes hatóság már nagyobb pénzbüntetéseket is rótt ki a fiúmei kereskedőkre, kik olasz kereskedők strohmannjai voltak, a kik az azonban sem a pénzbüntetést behajtani, sem a borokat lefoglalni nem lehetett, miután azok időközben, míg a budapesti vegykerületi állomás a borra vonatkozó véleményét 4-5 hónap alatt megküldötte, — eladtattak.

Magyar gyümölcs Grácban. A *gráci* lapoknak keserűséget okoz az, hogy a magyar gyümölcsöt ott annyira megkedvelték. Fogták tehát magukat és akciózt indítottak, hogy a stájer hazafias közönség ezentul ne vegyen magyar gyümölcsöt, hanem stájerországit. Igaz ugyan, — ugymond — hogy emez drágább, de legalább nem eszünk „*magyárisch*” gyümölcsöt.

Nem tudjuk, mit szólnának a stájer parasztok, ha a magyar közönség ezentul —nem *tódulna* ezrével ki nyaralóhelyeire?! No, de ismerjük a mi közönségünket, nem annyira érzékeny...

Iparosok hitelvédegylete. Az Országos Iparegyesület égisze alatt az építő-iparosok, mint hitelezők, érdekeiknek megvédésére hitelvédegylet van alakulában, melynek feladata lenne az építetők tekkönyveinek állapotát nyilvántartani s a tekkönyvekben előforduló változásokról a védegylet taggait értesíteni. A milyen szükséges az építőiparosok érdekeinek megvédése, épp olyan elővigyázattal kell a felállítandó intézmény hitelértesítési feladatkörét megszabni, mert mi sem könnyebb, mint tulzott aggodalmaskodással a közgazdasági életet megbénítani.

A buza.

A gabonaneműk learatása, a zab kivételével, az ország lényegesebb termelő területén véget ért és mint minden évben, úgy most is az előtt a nagyfotosságu kérdés tlott állunk: miként fog a gabonaüzlet alakulni?

A földművelésügyi minisztérium legutolsó termésbecslése, mely még a lábon álló vetések várható hozamát veszi számba: búzából 37.4, rozsából 10.5, árpából 11.6, zaból 10.4 millió mm. remélhető termést ígér; e szerint a búzatermés 1, a rozsé 1.4, az árpáé közel 2, a zabé 1.3 millió mm.-val tesz ki kevesebbet a múlt évi tényleges terméseredménynél. Csak hogy a hivatalos jelentés, melyen a fenti termésbecslés alapul, magánjelentések szerint is pesszimistikus és e magánjelentések ugyanakkor, a midőn a miniszter fenti becslése megjelent, a termés-eredményt a tavalyival egyenlőnek ítélték.

Viszont áll azonban, hogy e termésjelentés közzététele óta, részint az aratás megkezdése előtt, részint annak folyamán nagy viharok dúltak az ország számos részében, melyek záporokat, sőt felhőszakadást hoztak magukkal s a még lábon álló vetésekben is, de még inkább a már learatott terméshelyeken jelentékeny károkat okoztak.

A mi már most a külföldről érkezett aratási híreket illeti, első sorban Amerika jönni figyelembe. Az Egyesült Államok 1890—1899. évi átlagos búzatermése 505.5 millió bushel, az ideai termést hivatalosan 510, magánosok 546 millió bushelre becsülik, minélfogva a 10 évi átlagot mintegy 40 millió bushellel haladja meg.

Különösen fontos reánk nézve Oroszország és a Balkán-államok aratásainak eredménye is. Oroszországból gyéren érkeznek hírek a termésviszonyokról, de annyit tudunk, hogy részben közepes, részben gyengén közepes eredményt várnak, mely egészben véve alig valamivel marad a múlt évi termés mögött. A Balkán-államokban pedig, különösen Romániában, hol tavaly a vetőmag sem termelt meg, határozottan javult a helyzet. Románia ez évben már képes lesz exportálni, ugyszintén Szerbia is és noha e két kis ország feleslege a világpiacra nem játszik nagy szerepet, a szomszédságnál fogva a magyar buza áralakulását mégis hátrányosan fogja befolyásolni.

A mi a múlt évről fenmaradt készleteket illeti, ezek tekintetében csak megközelítő adatokat sem tarthatunk az olvasó elé. Sajátságos, hogy míg a gyarmat-termények nagy részéből, nevezetesen kávéból, gyapotból stb. rendelkezésre álló készletek nyilvántartatnak, a gabonatermő országok úgy hivatalos, valamint magán-statisztikája — Amerika kivételével — adatokat nem gyűjt. Elismerjük annak nehézségét, de statisztika ez irányban való kiterjesztését lehetetlennek nem tartjuk. De, habár számadatok nem állanak rendelkezésre, — mit leginkább azon ismert tény bizonyít, hogy a buza és egyéb gabonaneműk ára a tavasz óta alig változott, de még akkor sem, midőn a tavaszi fagyok fellépése ijedelmet idézett elő — az 1900. évi világtermés alig marad mögötte a múlt évinek, sőt egyes termelő országok jobb termést értek el. A múlt évi készletek

csenek még elfogyasztva, tehát egy nem nagyon jelentékeny részük az ideai számúra vitétik át. Következtetést vonva ezekből az átalakulásra, valószínűnek vehetjük, hogy a gabonaárak nem fognak emelkedni, sőt a múlt évi átlagokhoz képest némi csökkenés állhat elő, mert figyelembe kell vennünk azt is, hogy a világ egyetlen fogyasztó államában sem emelkedett a behozatal utján fedezendő hiány nagyobb arányokban, sőt például Németország kivitele előreláthatólag csökkenni fog.

Budapesti gabonatőzsde.

Mit törődik a gabonatőzsde azzal, hogy a miniszter néhány százezer metermázsával kevesebbre becsüli a terméshozamot. Csakis azzal számítanak, hogy Amerika nap-nap után alacsonyabb árakat küld, az időjárás nálunk kedvező és a készáru egyre olcsóbbodik. Az alapirányzat nálunk nagyon lanya.

15, sőt itt-ott 20 fillérrel olcsóbb áron csak 15000 mm. buza kelt el. Az alapirányzat nagyon lanya volt. A legmagasabb ár 7.65 korona, a legalacsonyabb 7.02 és fél korona volt. Szombat délutánról még kínálták 4000 mm. szeb búzának eladását.

Egyéb gabonaneműek közül több kocsi rozs kelt el 6.45—6.62 és fél koronán.

4 és fél órakor a következők voltak a záróárfolyamok:

Buza 1900. okt.-re	7.51—7.52
Ros 1900. okt.-re	6.66—6.67
Zab 1900. okt.-re	5.20—5.21
Tengeri júliusra	5.83—5.84

Budapesti értéktőzsde.

Semmi üzlet, lemorzsolódó árfolyamok és kedvtelen alapirányzat ma is azt eredményezték, hogy a helyzet lassan, de annál biztosabban rosszabbodik. A rimamurányi részvény ma is kínálat tárgya volt és az államvasuti részvény állandóan tartja nivóját, a mit a többi értékekről nem lehet állítani.

A helyi értékek piacán a forgalom a két helyi közlekedési vállalat részvényeire szorítkozik. Villamos vasut 293 koronától 297 koronáig emelkedett.

Valuták és ércváltók változatlanok.

A 4 órai záróárak maradt:

Osztrák hitelrészvény	672.—
Magyar hitelrészvény	690.—
Leszámitoló	458.—
Rimamurányi vasmű	509.—
Osztrák-magyar-államvasut	664.—
Közuti-vasut	588.—
Villamos városi vasut	298.—

Állatvásár.

Kőbányai sertés piac. Julius 16. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kgron felüli súlyban) 90—91 fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kgron felüli súlyban) 94—96 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 klg.) 94—95 fillér. Fialat könnyű (páronként 250 klg-ig terjedő súlyban) 93—94 fillér. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kgron felüli súlyban) 94—96 fillér. Közép (páronként 240—260 kgr. súlyban) 94—95 fillér. Könnyű (páronként 240 klg-ig terjedő súlyban) 93—94 fillér. A sertésüzlet irányzata; változatlan.

Budapesti juhvásár. Julius 16. Felhozott 1435 darab juh. Egységárak: I. rendű ürükért 46—49 fill. kilogrammonként, kivételesen 51 fill., (38—40 korona páronként). Középmínőségű ürü 42—44 fillér kilogrammonként, (32—36 korona páronként). Raczka juhok 38—42 fillér kgkint (28—34 kor. páronként). Szerbiai juh 26—34 korona páronként. Kiverési juh 38—40 fillér kgkint (24—28 korona páronként). A nagyobb felhajtás következtében az árak kgkint 2—3 fillérrel csökkentek.

Budapesti sertéskonsumvásár. Julius 16-án. Készlet 555 drb, érkezett 1330 drb, összes felhajtás 1885. Elszállított budapesti fogyasztásra 885 drb, eladatlannal visszamaradt 1000 drb. Napiárak: 120—180 kgmos súlyban 82—92 fillér, 220—280 kgmos 88—94 fillér, 320—380 kgmor 88—94 fillér, öreg nehéz 84—90 fillér. A vásár hangulata lanya.

REGÉNYCSARNOK.

A szédelgők.

— Egy csodálatos történet. —

Írta: **Vacano E. M.** (6)

(Folytatás.)

A rendőr szóltanul mutatott az utcza sarkán álló hirdetési oszlopra, melyen Barnum hirdetése mellett az *enyém* is látható volt. Barnum mohó tekintettel futotta végig a plakátot s még mindig nem tudta megérteni, hogy miért tódult a közönség az én előadásomhoz. Végre a hirdetés következő pontjához ért:

Figyelem!!!

Előadás után a közönség az „Eldorádó“ éttermeiben az én vendégem. Minden személy, a ki a belépő-jegyet elő tudja mutatni, jogot tarthat magának egy adag sertéssültre és egy pohár jégbehűtött sörre.

Figyelem!

Mintán elolvasta a hirdetés szövegét, egy jajkiáltást hallatva, hanyatt vágódott a földre.

— És ilyenformán, fiatal barátom — folytatta diadalittasan mr. Turtle — legyőztem Quizpoában a nyomorult Barnumot. A művészetet nem lehet megtéveszteni, a művészet istenasszonya, csalhatatlan. Bizonyosság reá az a körülmény, hogy mindenki az én helyiségemet kereste fel.

Mr. Bosco hasát tartotta nevéttében s lábaival a földet kapálta.

— Eljen mr. Turtle! — szólt örömben — ezt nevezem én zseniálitásnak! És milyen volt az anyagi eredmény?

Turtle arca ennél a kérdésnél hirtelen elkomolyodott. Fájdalmasan rázta fejét és néhány pillanatig késett a felettel.

— Sajnos, valami fényes hasznót nem tudtam elérni. Bár a művészet jegyében győztem meg alávaló ellenfeletem, de pénzügyi tekintetekben az túlhaladtott engem.

— Hogy lehetséges az? — kérdezte csodálkozva mr. Bosco. Hiszen ön azt mondta, hogy a közönség kivétel nélkül az ön színházába tódult.

— És valójában mégis úgy áll a dolog. Hallgasson csak meg és azután ítéljen ezen kutya vakmerősége felett!... A második felvonásban az egész művész-személyzet a színpadon volt. A közönség várta a befejező jelenet lélekemelő pillanatát, mikor hirtelen éktelen zsvaj támad, idegen alakok jelennek meg a színpadon s kitudszkolják társulat tagjait onnan. Aztán pokoli hangversenybe fognak, úgy, hogy a közönség valamennyi tagja majd szörnyet halt. Testükön ócska, kimustrált jelmez volt, melyet inkább rongynak lehetett nevezni. És evakmerő fény nem volt más, mint Barnum. Miután az alávaló látta, hogy a zenekar megtagadja nekik a kíséretet, odaállt a sugólyuk elé és a közönség előtt mindenféle rágalmal igyekezett befeketíteni, miközben kijelentette, hogy az én énekeim és énekesnőim nem érnek egy fabaktát sem, mert nekem mind olyan tagom van, kiket Európa összes színpadjairól kitiltottak s még Amerikában sem akad egy zugigazgató sem, a ki szerződést

adna nekik; míg az ő társulata csupa hirneves és ünnepelet, első-rangu művészekből van szervezve.

Ezalatt a „művészek“ a színpadon a legképtelenebb szóvitákban keresték az igazság megoldását, de egymás sértegetésén többre nem mentek. Azaz, hogy igen. Mikor már nem győzték a szót, hát a tettelegesség mezejére léptek s az én primadonnám a Barnumét, ezé viszont az enyémet ütlegelte. A Gomeza de Sylvák egymás fejéről lépték le a szűrke parókákat, a Don Carlosok boxra keltek és az én Ernanim a Barnum Ernaniájára vetette magát és úgy eldöngötte, hogy magam is megsajnáltam, t. i. az én Ernanimat, mert bizonyára mindez nagy fáradtságába kerülhetett.

Mr. Bosco nevéttében a földre vetette magát, a hol percekig vonaglott nevéttési görcsökben.

— És mi történt aztán? Mit szólt mindehhez a közönség? — kérdezte végre, mikor némileg magához tért.

— A közönség? — Ismeri ön Észak-Amerika közönségét? Ez a népség gazdag naplopókból és szegény munkásokból áll. A közönség tombolásban adott kifejezést tetszésének.

— Igaza volt, én is úgy tettem volna! — mondta nevétté mr. Bosco.

— Végre megunta a jármát és zürzavart és követelte, hogy Barnum vonuljon ki a teremből, mert tovább kívánja hallgatni a félbeszakított Ernani. Barnum mit tehetett egyebet, kárörvendő arccal ott hagyta az „Eldorádó“, engem a legkellemetlenebb helyzetbe sodorva. A közönség hangos jelekkel követelte az előadás folytatását. De Ernani bezuozott fejével, vérezve feküdt a színpadon. Ernani nélkül pedig nem lehetett tovább folytatni a darabot. Végre elhatároztam magamat egy merész lépésre. Utána siettem Barnumnak s a lépcsőn sikerült még elfognom. — Kollega ur! — szólottam hozzá. — Verdi nevében küssük meg a békét és határozzuk el a fegyverszünetet! Es most legyen kegyes, bocsássa át ma estére az ön Ernaniját, miután az enyémmnek kollegialitásból bezuozta a fejét és így képtelen a játékra.

Erre a ripők hidegen így válaszolt:

— Kérését azon feltétel alatt teljesíthetem, ha a ma esti jövedelmét rendelkezésemre bocsátja; — s ezzel kihuzta kabátja zsebéből jegyzőkönyvét és megszóvegezte a szerződést.

— Lehetetlen! — ordítottam én.

(Folyt. köv.)

Nyílt-tér.

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Vérgyógyítás (Hemopatia).

Uj, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker **asthma-, sziv-, vese-, gyomor-, bél-, ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem **székhűtés,** korai vakság és **elmezavar** ellen. Évente száz meg száz teljes gyógyulás még a legsúlyosabb és legrégebb bajoknál is. E gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője

Dr. Kovács J. egyet. orvostudor. Rendel naponta intézetében **V. ker., Váci-körút 18. sz.** Házon kívül is kezel-meghívásra vidékre is megy.

SZÍNHÁZAK.

(Kedd, július 17-én.)

Főv. nyári színház.

Cyrano de Bergerac.
Romantikus dráma 5 felvonásban. Irta Rostand. Fordította Abrányi Emil.
Kezdeté fél 8 órakor.

Városligeti Szinkör.

Uj Szulamit
vagy
Absolut Jakab, Jeruzsálem fia.
Kezdeté fél 8 órakor.

Uránia Színház.

Kisfaludy-Színház.
A csodaember.
(Rabbi Joselmann.)
Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar királyi államvasutak.

15.110/III. 1900. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak püspök-ladány—zilahi, sarmaság—silágy-somlyói, debrecen—füzes-abonyi, debrecen—tiszalöki, debrecen—derecske—nagy-léta—vértesi, összesen 426 kilométer hosszú vonalain és az üzletve-

zetőség központi hivatalaiban levő hivatalos órák gondozására vonatkozólag 1900. évi október hó 1-től 1902. évi december hó 31-ig terjedő időre ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 1 koronás bélyeggel és — ajánlat a pályáorák gondozására — felirattal ellátott, nemkülönbén a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1900. évi augusztus hó 1-sei déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, térti vevénnyel nyújtandók be; ugyanazon időpontig bánatpénz fejében pedig 100 korona készpénzben küldendő be — függetlenül az ajánlattól — a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján, jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A pályáorák gondozására vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forg. és keresk.) osztályában (Tiszapalotaépület II. em. 25. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8—12 és d. u. 2—4 óráig) megtekinthetők; miért is az ajánlattevőktől feltételezzük, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Az ajánlatban számjegyekkel és szóval kiteendő a kilométerenkint egy vre igényelt összeg.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége fentartja magának azon jogot, hogy a pályázók közül — tekintet nélkül a felajánlott összeg nagyságára — szabadon választhasson. Debrecen, 1900. július 9.

Az üzletvezetőség.
(Utánnomat nem díjaztatik.)

Legszébb
alkalmi
ajándék!

Kedvezmény

Gyönyörű
kivitel!

„MAGYARSÁG“ előfizetőinek.

A ki a „MAGYARSÁG“ kiadóhivatalába
egy fényképet küld

5 forintért kap egy életnagyságu

gyönyörű kivitelű **platin-arcképet** pompás kartonon,
50 cm. szélességben és 65 cm. magasságban.

**Vidékre, csomagolással és díjmentes
szállítással 5 frt 60 kr.**

Megrendelésnél az összeg fele kiadóhivatalunkba előre
beküldendő, a másik fele utánvétellel (Budapesten az
átvételnél) lesz kiegyenlített.

Feltűnő
olcsóság!

„Magyarság“

kiadóhivatala
Budapest, IV., Vármege-uteza 11—13.

Legalkalmasabb
meglepetés!

WERBŐCZY KÖNYVNYOMDA

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Budapesten, IV., Vármege-uteza 11—13. (saját házában).

Telefon 1007. sz.

Telefon 1007. sz.

Magyar szentkép-iparvállalat.

Képes műmellékletekkel

vagy sima szedéssel ellátandó

díszmunkák,

könyvek és egyéb apró nyomtatvány
izléses, jutányos és gyors elkészítésére
vállalkozik.

Dusan felszerelt könyvnyomató osz-
tályához elsőrendű rajzolóval bíró

lytographia

járul, melynek képességéről számtalan
falragasz és rajz is tanuskodik.

Lytographiai műintézet.

Könyvkötészet.

Témöntő-műhely.

MAGYAR SZENTKÉP-IPARVÁLLALAT.

A magyar ipar ez ágának hazánkban vallásérkölesi és fontos
közgazdasági jelentősége van. Ha a külföldre szivárgó összeg a
hazai gyártmányért itt marad: vagyont mentünk meg az országnak;
idegen ajku hiveink pedig magyar tárgyú szentképek birtokába
jutnak.

Ez eszme által buzdítottva **Roskovics Ignác** festő-
művésznünknek a budai királyi palota Szent-István terme díszül
festett eredetie sokszorosítási jogát megszereztük s a sorozat négy
elseje gyanánt, nagy és kis formában

SZENT LÁSZLÓ SZENT ERZSÉBET
SZENT IMRE SZENT MARGIT

képeit adjuk.

Ezt követi ugyancsak Roskovicsnak a Mária-radnai templom
oltárképeül festett

„ANGYALI ÜDVÖZLET“

ezimű (Ave Mária) és **Zichy Mihály** egyik remekműve, mely
Szűz Máriát mint fiatal leányt ábrázolja, 22 1/2 x 40 cm.-es
másolatban.

A nagy képek fali díszül, a kisebbek imádságos könyvbe valók.

E képkiaadványok f. jultus hó végével fognak megjelenni!

A kiadó: **WERBŐCZY KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
Budapesten, IV., Vármege-uteza 11—13. (saját házában).

Árjegyzék:

I. Fali díszül szolgáló kiadványok: **

	Széles	Hosszu	
Színes nagy egész alak	32 1/2	50 cm.	1 korona vagyis: 50 kr.
Színes nagy térdkép	22	32 »	50 fillér » 25 »

(A nagy egész alakú képekhez papírkert (passepartout) kapható 40 fillérért.)

II. Imakönyvbe való kiadványok a hátlapra nyomtatott imával:

	Széles	Hosszu	
Színes nagy mellkép	88	138 mm.	20 fillér, vagyis: 10 kr.
Színes kisméretű egész alak	70	120 »	16 » » 08 »
Színes kisméretű térdkép***	67	102 »	12 » » 06 »
Színes kisméretű mellkép	53	75 »	06 » » 03 »
Fekete középmeretű mellkép	88	137 »	06 » » 03 »
Fekete kisméretű egész alak	70	120 »	04 » » 02 »

* Képeink árara vonatkozólag, szemben a külföldről eredő szentkép-
kiaadványok árával, szolgáljon magyarázatul azon körülmény, hogy a magyar szentek
királyi vérből származó vagy magas egyházi rendű történelmi alakok, kiknek ruhá-
zatánál a festőművész a megfelelő díszhez mérten igen sokféle színt alkalmazott.
Vállalatunk tehát, hogy képkiaadványain vissza adhassa az eredeti műveken meg-
örökített dísz és pompát, kénytelen 12—14 különféle színű nyomást használni, minek
következtében a magyar szentképek előállítására nagyobb költséget és munkát, jobb
papírost és díszesebb kiállítást igényel, mint a külföldről érkező képkiaadványok,
melyek ** Hasonló méretekben készült Szent László és Szent Imre képkiaadványa is.
Ugy hogy ezen 4 magyar szentkép egész alakban, hozzáadva a Szent István csoport-
képet is, méltó díszül szolgálhat nemcsak a lakások, de a templomok falain is.
*** Ezen alakú „Képes levelező lapok“ is készülnek, melyek nyomdánkban
darabonként 16 fillérért megrendelhetők.

Kiadóhivatal:

IV., Vármegye-utca 11-13.

KIS HIRDETÉSEK

Kiadóhivatal:

IV., Vármegye-utca 11-13.

A kis hirdetések előre fizetendők. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fill., vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül. A kis hirdetésekbe a címet és lakást is be lehet tenni minden külön díjazás nélkül. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők a kis hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére a kis hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja a kis hirdetés árát. Kis hirdetések fôlvételnek a kiadóhivatalban, IV., Vármegye-utca 11-13.

Kis Hirdetések

felvételnek a

kiadóhivatalban

IV., Vármegye-utca 11-13.

Állást keresők

és

munkaadók,

vevők és eladók,

bérlok

és

bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

„MAGYARSÁG“

Kis Hirdetések

rovatában.

10 éven felüli

árva vagy szegénysorsu egészséges, jó nevelésű leányt örökbe fogadok. Lujza-utca 2. cz.-űzet. 7485

Hölgyek figyelmebe!

Az otthoni mosással járó kellemetlenségektől szabadul meg, ha bizalommal fordul a **Hungária gőzmosóházhoz**, hol a fehérenemű mosása és mángorlása az oda és vissza való szállítással együtt kilogrammonként 20 krajczárért eszközöltetik. 7576

Eladó birtok.

Rempe-Hollós községben (Vasmegye) vasút-állomás Egyházas-Radócz a birtoktól 4 kilométernyire. Elsőrendű szántóföld 174 hold, kaszáló 24 hold, belsőség 6 hold. összesen 204 hold a 1200 négyszögöl. Van benne 5 szobás urilak, szép kert és jó karban levő gazdasági épületek. Bővebb felvilágosítás nyerhető a tulajdonos: Tischler Samu urnál Zala-Egerszegen. 5120

Termő szőlő

Budán, félórai távolságra az Alagutató, az orbánhegyi-ut mellett, eladó. A terület 1100 négyszögöl amerikai alanyba ojtott jó budai szőlőfajok. Bővebbet VIII. Múzeum-körút 18. IV. emelet 13. ajtó a tulajdonosnál. 5129

Bártfafürdőn

kéyelemmel berendezett villa 4-5 szobával, konyhával, ezenkívül hónapos szobák verandával emeleten vagy földszinten, árnyas kertben, nagyobb és kisebb szobák együtt vagy egyenként heti 5 forinttól kezdve a fürdő legelőke-
lőbb és legtisztább levegőjű pontján, a fenyves tőszomszédságában kiadók. Bővebbet Fehér Istvánné »Budapest« villa Bártfafürdőn. 5131

Angol nőiszabó

készít mindennemű angol és francia női kosztümöket a legújabb angol és francia divatlapok szerint a legelőgánsabb kivitelben, ugyancsak házi ruhákat és javításokat is elfogad feltűnő olcsó árak mellett. Levelezőlapon történt meg-hívásra rögtön eljövök és mindent a legrovidebb idő alatt elkészítek. Leka József Ferencz-tér 11., II. em. 25. 7405

Gázmotor

egy lörejlű Adam-féle, mely teljesen jó karban van és könnyű szerrel benzín hajtásra fordítható. Eladó. Megtekinthető: IV., Vármegyeház-utca 11. sz. házában. 5124

BÖLEJÓZSEF

asztalos-mester,

Budapest,

VIII., Vas-utca 7. sz.

Elvállal mindennemű épület- és butor-asztalos munkákat. 7483

Családi ház.

5 szoba, előszoba, konyha, éleškamra, klozet, két veranda, minden újonnan helyreállítva; nagy telek, melléképületek, kocsis-lakás, istálló és kocsiszín; továbbá nagy helyiség egy műterem számára vagy téli-kertnek, szépen berendezett 750 négyszögölnyi kert, tornatelek, szökőkút jég-verem, jó ivóvíz, gyümölcs- és díszfák, szőlő; szép fekvés a kelenföldi vasút-állomásnál, 20 perc alatt elérhető a Károly-kaszárnyától villamos vasúttal — más vállalkozás miatt jó feltételek mellett olcsón eladó. Levelek kérésnek »Családi ház 18000« sz. a. a kiadóhivatalba. 5116.

Szarvas

városnak központján 8000 frtért részletfizetéssel megvehető 6 szobás saroktűz-lehelyiségű lakház. Tanulók tartásából beszerezhető a törlesztés. Tudakozható Teiber G. üzle-tében. 7478

NATOVITZ ZSIGMOND

műszaki czég- és ozi-

merfestő

Budapest, VII., Kazin-

o-zy-utca 30.

Butorozott szoba.

Calvin-tér 4. sz. a. egy kis udvari hónapos szoba külön bejárattal azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás nyerhető IV., Egyetem-utca 3. a közp. minta-pincez feők árudájában. 5132

Takarítónő

keresztény, szerény fizetésért nem minden napra kis családnak kerestetik; még jobb kis családleány 3-4 frtért gyerekekhez. Címük 7471. szám alatt kiadóhivatalba küldendők. 7471

Erzsébet-körút

elején két kétszobás lakás hozzátartozóval tulajnyosan külön-külön, esetleg egybe is azonnal kiadó. Bővebbet Kerepesi-ut 14. földszint 2. 5124

Kiadó lakások

I., II., III. emeleten Csillag-utca 12., nagy, térs. világos szobák 700-1100 frton. Bővebbet ugyanott a házfelügyelőnél. 5123

Olcsó lakás

a Városliget közelében, Óvoda-utca 23. szám alatt 2 utcai szoba, előszoba, konyha, klozet, kamra stb. 250 forintért azonnal kiadó. Újonnan kifestve, villanycsengő bevezetve. 7489

Jó házból

való fiu fűszerüzletbe fölvetetik, vidéki előnyben részesül. Értesítés a kiadóhivatalban. 7488

Társat keresek

10-15000 forinttal egy kitűnő menetelű műviráglevél-gyárhoz, mely már hosszabb évek óta fennáll. Esetleg az egészet is átadom. Czimem megtudható e lap kiadóhivatalában. 5121

Ügyes szabónő

ki éveken át nagyobb műhelyben dolgozott, házakba ajánlkozik napi 3 koronáért. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 7395

Butor.

Rögtön elköltözés miatt alig használt hálószoba butor, asztal, székek sűrűgösen eladó. Sándor-utca 38., földszint 10. 7475

Katholikusk tanító

ajánlkozik nevelőnek, vagy irodai munkára szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 7472

Tizenöt forintért

eladó egy teljesen új negyvenforintos miniatúr harmonium. Czim a kiadóhivatalban. 7485

Eladó szénüzlet-

berendezés, kocsi, mázsa, zsákok, kosarak, hordók, káposztagyalu stb., esetleg az üzlet is. Baross-utca 92., a szénüzletben vagy I. em. 10. 7485

Gyógyszerész-

gyakornoknak egy hat gimnáziumi osztályt végzett tanuló felvétetik. Czim megtudható e lap kiadóhivatalában. 5136

Keresek

egy tisztességes, megbízható árva leányt 16 évesig, a ki írni és olvasni tud, egy jó keresztény családhoz. Czim a kiadóhivatalban. 5137

Segéd.

jó fűszeres detaillista, a ki német nyelvet teljesen bírja, fölvetetik. Czim a kiadóhivatalban. 5133

Kiadó szoba.

Egy csinosan beburorított tágas utcai szoba, egy vagy két urnak, Múzeum-körút 29. sz. házában, ajtó 11. azonnal kiadó. 5127

Ápolónő okleveles

ajánlkozik házhoz betegek mellé jutányos árért. Czim a kiadóhivatalban. 7446.

Zálogban	levő sorsjegyeket saját pénzünkkel váltunk ki és azokat apró havi részletfizetésre vissza eladjuk. Csak a zálogjegy beküldése szükséges.
Pénzügyben	kapható sorsjegyekre olcsó kamat mellett.
Pénzügy	ha sorsjegyeket vásárolni szeretné, forduljon hozzánk. — Ha minden hónapban néhány koronát szán erre, nemcsak hogy kilátás van nagyobb nyereségre, hanem egy bizonyos idő múlva állandó értékkel bíró sorsjegyek birtokába jut. Hecht bankház Budapest, IV. Ferencz-telek-terez közp. szolgálat utbaigazításával.

MINDENKI

rendelje meg a század leghasznosabb könyvét: a

Kereskedelmi

Vegyészett.

A Kereskedelmi Vegyészett nélkülözhetetlen mindeu gyáros, fűszer- és vegyeskereskedő, szatócs, illatszerész, gyógyszerész, orvos, föld- és szőlőbirtokos, kertész, cukrász, korcsmáros, vendéglős, pálinkamérő, fodrász, asztalos és egyáltalában minden kereskedő, iparos és minden intelligens egyéneknek.

Utmutatásai nyomán bárki tekintélyes mellékjövődömetre lehet szert.

Keresetnélküli egyéneknek könnyű és becsületes munka árán biztos és kényelmes keresetforrást nyújt.

Tanításai nyomán minden háztartásnál óriási megtakarítások érhetők el.

A könyv legújabb kiadása 2 korona 40 fillér, vidékre portómentes beküldéssel 2 korona 75 fillér kedvezményes árért megrendelhető a

„MAGYARSÁG“

kiadóhivatalában Budapest, IV., Vármegye-utca 11-13.

Üzemanyagszerző Vállalat!

Menyasszonyok.

Völegények.

Az Orsz. Esketési Ügyvivőség Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz., mindenféle okmányt megszerző. Keresztülviszi és elvállalja a házassági dispensációkat, névmagyarosítást, mindenfajta tiszti és katonai ügyeket, utlevél, állampolgárságot, örökbe fogadási ügyeket és különböző engedélyek megszerzését jogtanácsosa segítségével. — Beszerzi a házasságkötéshez szükséges összes okmányokat, engedélyeket, elvégzi a ki-hirdetés körüli utakat. Amerikai s minden külföldi megbízásokat lebonyolít. Ügyvivő: Kisteleki J. Szegényeknek ingyen áll rendelkezésére a vállalat.

Női ruhát

olcsón készítenek háznál és házon kívül. Benczik Juliska, Madách-utca 10., f. ajtó 8. 5112

Azonnal kiadó

egy pinceraktár 220 forintért, egy üzlethelyiség kétszobás lakással, előszoba, klozet, speiz, konyha 620 frtért. — 3 utcai szoba balkonnal, cseléd-szoba, fürdőszoba, előszoba, klozet, speiz, konyha 480 frtért és több kisebb és nagyobb lakások augusztus 1-ére. Murányi-utca 41. 7472

A szokásos 60 fillér hirdetési bélyegilleték megszűnt. Ennél fogva július hó 1-étől kezdve mindenki kiteheti címét az apró hirdetésbe is, a nélkül, hogy a címért külön kellene fizetnie.

Társat

keresek jól jövedelmező üzlet nagyobb árszámhoz. Czimem megmondja a kiadóhivatal. 5138

Jó kereset

szerezhető sorsjegyeknek részletfizetés mellett eladásával. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 5139

Weeler-Wilson

varrógép, teljesen jó karban, olcsón eladó. VII., Sajó-utca 2. sz. 28. ajtó. 7481

Házmeztart

keresek, előnyben részesül rendőr, hivataloszoiga. Czimem szolgálat a kiadóhivatalban. 5134

Van Önnek pöre?

Az Önügyvéd segédkezése mellett pörös ügyeit és az ahhoz tartozó összes iratokat ügyvéd közbenjárás nélkül végezheti és évente sok pénzt megtakaríthat. Az Önügyvédnek czime:

Dr. FÖLDES ÁRPÁD

A MAGYARIPAROS TÖRVÉNYSZÜKSÉGLETE.

A munkáról az összes fővárosi hírlapok elismerőleg nyilatkoztak és a többek között az is meg lett említve, hogy végre olyan mű jelent meg a magyar könyvpiacra, amely úgy olcsó áránál, valamint terjedelménél fogva bárkinek nagy szolgálatára lehet és saját magának árt, a ki e munkát könyvtárának meg nem veszi.

Sok utánrendelés is érkezik. 1 frt 30 kr. előleges beküldése mellett bérmentve küldi ezen művet, míg a készlet tart: a

„MAGYARSÁG“ kiadóhivatala
BUDAPEST, IV., Vármegye-utca 11-13.